

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 12.11.2008
SEC(2008) 2809

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

придружаващ

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**„Глобален мониторинг на околната среда и сигурността (ГМОСС):
за повече сигурност на планетата“**

ОБОБЩЕНИЕ НА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

{COM(2008) 748 окончателен}
{SEC(2008) 2808}

ОБОБЩЕНИЕ

Настоящата оценка на въздействието беше изготвена от службите на Комисията като придружаващ документ към съобщение относно „Глобален мониторинг на околната среда и сигурността (ГМОСС): за повече сигурност на планетата.“

ЕС, ЕКА и техните съответни държави-членки вече вложиха значителни усилия по отношение на научни изследвания и развойна дейност във връзка с наблюдението на земята, за развитие на инфраструктура и предоперативни услуги. Сега е моментът да се осигури тяхната устойчивост, да бъдат събрани заедно участници от различно институционално естество, да се осигури подходящо представителство на държавите-членки на ЕС и да бъдат привлечени и други държави.

За тази цел оперативното изпълнение на инициативата Глобален мониторинг на околната среда и сигурността (ГМОСС) следва да бъде осигурено посредством създаването на програма ГМОСС, ръководена от ЕС. Целта на ГМОСС е предоставянето на услуги, даващи достъп до точни данни и информация относно околната среда и сигурността, създадени в съответствие с нуждите на широк кръг потребители.

Обстойните консултации със заинтересованите лица, започнали през 2005 г. със съобщението „От концепция към реалност“ показаха, че следните главни проблеми възпрепятстват постигането на политическите и оперативни цели на ГМОСС:

- въпреки ориентираността на ГМОСС към потребителите и създаването на експертни групи (известни като изпълнителни групи по услугите), понастоящем липсва формална процедура за участие на потребителите в определянето на обхвата и структурата на услугите;
- по същия начин липсва процедура за консолидация на приноса на различните партньори в развитието на ГМОСС, което може да доведе до дублиране на усилията в Европа. В този контекст следва да се има предвид, че държавите-членки и междуправителствените организации, по-специално ЕКА, са инвестирали значителни суми в дейности по мониторинг на Земята. Въпреки това все още липсва общ подход сред паралелно съществуващите рамки на общностно, междуправителствено и национално равнище, които разполагат с отделни механизми за вземане на решения и финансиране;
- понастоящем ГМОСС представлява набор от изследователски проекти, финансирани от бюджетите на ЕС, ЕКА и държавите-членки. Тези проекти целят развитието на услуги и инфраструктура, но не могат да осигурят непрекъснат и устойчив поток на информация в оперативна среда.

Тези предпоставки биха могли да подкопаят доверието на потребителите и промишлеността в ГМОСС. Съществуването на ГМОСС би продължило под формата на изследователски проекти без обща рамка за управление за координирането на приноса на различните партньори в ГМОСС.

Следователно главните цели на съобщението от 2008 г. са:

- да се отправят предложения за цялостен програмен подход и управление на ГМОСС като цяло и на неговите компоненти за услугите и инфраструктурата, както и
- да бъде заявена готовността на Комисията да предложи един основен акт за създаване на програма ГМОСС на ЕС, без да се засягат бъдещите решения относно финансирането.

Възприемането на такъв двуетапен подход, състоящ се от съобщение, публикувано през 2008 г., и предложение за основен законодателен акт, публикувано през 2009 г., се счита за изключително важно за успеха на ГМОСС по стратегически причини, тъй като е от основно значение да се използва настоящият импулс, даден от френското председателство, за възприемането на политическите послания, съдържащи се в съобщението от 2008 г., с оглед осигуряване на (политическа) основа за един подробен законодателен акт относно инициативата през 2009 г. Освен това съобщението ще представлява политически факт от решаващо значение за министрите от държавите-членки на ЕКА, които през ноември 2008 г. ще трябва да вземат решение относно продължаването на развитието на инфраструктура по ГМОСС.

Специфичните цели на съобщението са:

- (1) да се гарантира прозрачна и устойчива рамка за управление, която да съдържа ясно разпределение на ролята между *партньорите* в ГМОСС и да се основава на принципа, че ГМОСС следва да използва във възможно най-голяма степен съществуващия капацитет;
- (2) да се гарантира участието на потребителите, по-специално посредством постоянното им въвличане в процеса, така че ГМОСС да *остане ориентирана към потребителите*;
- (3) *заинтересованите страни да бъдат уверени* в ангажираността на ЕС с ГМОСС в чувствителната демонстрационна фаза, предхождаща оперативната;
- (4) да се очертае по какъв начин рамката за управление и финансиране може да бъде *приложена в разумни срокове*.

В допълнение към описаните по-горе предпоставки, оценката на въздействието определя следните варианти по отношение на устойчивостта на финансирането (S) за предоставяне на услуги и приноса за развитие на инфраструктура и операции отвъд изследователската дейност:

- Без действие, вариант S0: ЕС продължава финансовото си участие, което се ограничава до средства за изследователски дейности по ГМОСС;
- Вариант S1: еднакъв с предходния вариант за периода до 2013 г., но в контекста на изготвянето на финансовата рамка за следващия период се предлага програма. Периодът между подготвителните дейности (2008–2010 г.) и 2014 г. остава незапълнен;

- Вариант S2: своевременно се представя предложение за общностна програма, която да запълни периода без дейност между 2011 г. и 2014 г.

По отношение на ролите и отговорностите на различните актьори (схема за управление — G), наличните варианти за политика са:

- Без действие, вариант G0: Освен структурите за управление на изследователските фондове Комисията не поддържа никаква специфична структура за управление.
- Вариант G1: Комисията упражнява засилен политически и управленчески контрол и отговаря за управлението на програма ГМОСС; формален процес за компилиране на потребителските изисквания и за координация на приноса на различни партньори по ГМОСС, които продължават да действат съобразно мандата си и собствен механизъм за управление.
- Вариант G2: Комисията би могла да предложи създаването на нова външна организационна единица (например агенция на Общността, или разширяване на мандата на вече съществуващ общностен организъм), който да управлява програмата от нейно име.
- Вариант G3: Създава се единен орган за управление, който да управлява всички компоненти на ГМОСС и да представлява всички заинтересовани страни.
- Вариант G4: Отговорността за цялостното управление на програмата се делегира на ЕКА.

Основният сценарий, описан по-горе, би съответствал на комбинация от вариантите без действие — S0 и G0. Комбинацията от варианти „Устойчиво финансиране“ и „Управление“ може да бъде резюмирана както следва по-долу и води до провеждането на по-нататъшен анализ на четирите сценария.

	G0	G1	G2	G3	G4
S0	Основен сценарий	Отхвърля се	Отхвърля се	Отхвърля се	Отхвърля се
S1	Отхвърля се	Сценарий 1	Сценарий 2	Отхвърля се	Отхвърля се
S2	Отхвърля се	Сценарий 3	Сценарий 4	Отхвърля се	Отхвърля се

Всички комбинации, включващи варианти S0 и G0 се отхвърлят като до голяма степен несъответстващи с описания по-горе основен сценарий. На последно място, всички варианти, включващи вариант G4, бяха отхвърлени по две основни причини. Първо, рамката за управление трябва да зачита ролята на Комисията, определена в Договора за създаване на ЕС и съдебната практика на Съда на Европейските общности относно институционалния баланс в ЕС. Следователно е невъзможно Комисията да делегира политическата отговорност за координация и управление на програма ГМОСС на външна организационна единица като ЕКА. В допълнение, изпълнението на ГМОСС е извън техническия капацитет и мандата на ЕКА. По-специално, въпреки че на ЕКА е възложена ключова координационна роля по космическия компонент, по политически,

практически и юридически съображения не може да ѝ бъде възложено управлението на компонентите „*In situ*“ и „Услуги“.

Комбинациите от варианти, които не са отхвърлени, са разгледани в светлината на специфичните цели на съобщението, както е определено в таблицата по-долу.

Цели				
	Прозрачна и устойчива рамка за управление	Участие на потребителите	Стабилизиране на промишлената база (нагоре и надолу по производствената верига)	Възможност за реализация в необходими срокове
Сценарий 1	+	+	-	+
Сценарий 2	+	+	-	--
Сценарий 3	++	++	++	+
Сценарий 4	+	++	++	--

Навременното представяне на предложение за програма на Общността с цел гарантиране на непрекъснатост след подготвителните действия, както е предвидено в сценарий 3, изглежда най-добре се съгласува с целите на съобщението и най-добре отговаря на изразените до този момент опасения на заинтересованите страни. В съчетание с вътрешна за Комисията структура за управление, то би свело до минимум препятствията пред изпълнението.